

A Táncczene változatai

Szabados a 80-as évektől koncertjein egyre szívesebben játszott dallamfüzéreket. Ennek vélhetően az volt az oka, hogy rögtönző kompozíciós gondolkodása kinötte az „első szám, taps, második szám, taps...” kereteket. Kapcsolatot keresett és talált az egyes dallamok között, ezeket aztán improvizációkkal átszőve füzérbe fonta. Így koncertjein az improvizáció már két rétegben jelent meg: hagyományosan és kompozícióban.

Természetesen a füzérek összetétele előadásról-előadásra változott a pillanatnyi ihletettség függvényében. Így aztán nincs könnyű sorsa a kései kutatónak, aki a tekintélyes mennyiségű, de többségében jelzetlen hanganyagban a művek felismerését, rendszerezését tekinti céljának. Mégis sok esetben az a benyomása az embernek, hogy Szabados a koncertjein visszatérően elhangzó dallamokat az idők során füzérekbe rendezte, amik végül művekké rögzültek. A rögzültek kifejezést Szabados meghatározóan improvizatív játékmódjánál csak a vázlatra szabad érteni. A vázlat rögzült.

Szívesen játszott műveinek bármelyike alkalmat kínál ilyesfajta vizsgálódásra, de talán a legjobb példa erre: a *Táncczene*.

Jelen gyűjteményben 1976 – 2009. között legalább 24 *Táncczene* felvétel van, amelyek tanulmányozásával nyomon lehet követni a mű változásait (fejlődését?).

- Már a legelején világos a szándék, hogy a sodró lendületű (döngölő balkézjátékú) főtéma mellett egy lassú, lírai rész is legyen.
- Ennek a lírai résznek a dallama csak később állandósul. Az állandósult dallam a *Ballada* kezdő soraiból építkezik.
- Változó, hogy az előadás a főtémával, vagy a lírai témával kezdődik.
- Hamarosan kialakul egy hosszú időre rögzült olyan változat, amely egyhangos nyolcados indítású, játékos résszel vezeti be a lírai témát és abból tér rá a főtémára, majd a befejezés előtt még egyszer visszajön a lírai téma. Ez a szerkezetében legkiterjedtebb változat.
- Nem szabad „begyömöszölni” a fenti változási sorba a ráadásként elhangzott változatokat. Ráadásnál más szempontoknak kell érvényesülni. Szabados ráadás-ügyben (is) jóízű előadó volt.

Végül vegyük számba a mű gyűjteményünkben szereplő hangfelvételeit:

1976. 12. ??.	Bratislava, Czechoslovakia (quartet: Kathy-Horváth, Vajda, Faragó)
1977. 01. 30.	Kassák Klub, Budapest (duó: Kathy-Horváth)
1980. 11. 08.	Novi Sad, Jugoslovakia (trió: Vajda, Faragó)
1980. 11. 21.	Szeged, Hungary (trió: Vajda, Faragó)
1981. 07. ??.	Vajdahunyadvár, Budapest, Hungary (szóló)
1982. 06.12.	Jazz Bühne, Berlin, Germany (szóló)
1982. 11. ??.	Szabados – Adyton LP (trió: Vajda, Faragó)
1983. 05. 23.	Marczibányi tér, Budapest, Hungary (szóló)
1983. 05. 28.	Jazz-Festival, Daxberg, Germany (szóló)
1983. 07. 13.	Kölcsey Művelődési Központ, Debrecen, Hungary (szóló)
1983. 11. 21.	Düsseldorf, Germany (szóló)
1984. 03. 28.	Kassák Klub, Budapest (szóló)
1985. 11. 27.	Szolnok, Hungary (szóló)
1986. ??. ??.	Közgáz Jazz Klub, Budapest, Hungary (szóló)
1987. 04. 08.	Apáczai Csere János TK Főiskola, Győr, Hungary (szóló)
1987. 11. 08.	Jazz Fest, Berlin, Germany (szóló)
1988. 07. 24.	Debrecen, Hungary (szóló)
1989. 06. 07.	Hódmezővásárhely, Hungary (szóló) (ráadásként)
1991. 06. 28.	Münster, Germany (szóló) (ráadásként)
1993. 03. 27.	Budapest Sportsarnok, Budapest, Hungary (szóló)
1997. 05. 13.	Régi Városháza Díszterem, Szabadka (Subotica), Serbia (szóló) (ráadásként)
1997?	? (trió: Benkő, Baló)
2004. 11. 03.	Köln, Germany (szóló) (ráadásként)
2004. 11. 04.	Bimhuis, Amsterdam, Netherlands (szóló)
2009. 11. 24.	Porgy & Bess, Vienna, Austria (duó: Mezei Szilárd)